

Sygn. akt V CNP 13/16

POSTANOWIENIE

Dnia 24 sierpnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie ze skargi W. D.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego
w Ś. z dnia 24 września 2015 r., sygn. akt II Ca (...)

w sprawie z powództwa W. D.

przeciwko E. Z. i A. Z.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 sierpnia 2016 r.,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W. D. wniósł o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Ś. z dnia 24 września 2015 r., II Ca (...), którym został zmieniony wyrok Sądu Rejonowego w W., którym zasądzono na jego rzecz kwotę 25 598,65 zł z ustawowymi odsetkami i oddalono powództwo w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego merytorycznego rozstrzygnięcia (wyroku, postanowienia co do istoty sprawy wydanego w postępowaniu nieprocesowym) sądu w zasadzie drugiej instancji, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a jego zmiana lub uchylene w drodze innych środków prawnych, nie było i nie jest możliwe (art. 424¹ § 1 k.p.c.). Zasadą jest, że prawomocność, tworzy nowy stan prawny pomiędzy stronami albo *erga omnes*, jak też sanuje wszelkie ewentualne naruszenia prawa, którymi orzeczenie ewentualnie jest dotknięte. Dlatego przy wykładni zawartego w art. 424¹ § 1 k.p.c. pojęcia „niezgodności z prawem” należy uwzględnić istotę i sens odpowiedzialności państwa przewidzianej w art. 417¹ § 2 k.c. w zw. z art. 77 Konstytucji oraz naturę władzy sądowniczej. Swoboda ocen sędziego wynika nie tylko z jej istoty, ale często z pojęć niedookreślonych, czy klauzul generalnych. W związku z tym w teorii prawa trafnie przyjmuje się istnienie tzw. luzu decyzyjnego, który oznacza możliwość wyboru przez sędziego jednego z możliwych rozwiązań.

Poza tym treść orzeczenia zależy od wyników wykładni, które mogą być różne w zależności od przedmiotu i stosowanych jej metod. W związku z otwartością semantyczną języka w tym także języka prawnego mogą mieć miejsce różne poprawne z punktu widzenia metod interpretacji. Z tych przyczyn tezę o istnieniu jedyne go trafnego orzeczenia należy odrzucić. Dlatego też trzeba uznać, że różnej treści orzeczenia wydane w podobnej sprawie mogą być „zgodne z prawem” (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 1991 r., III ARN 32/91, PUG 1992, nr 2-3, poz. 4).

Z tych wszystkich względów definicja bezprawności dotycząca art. 424¹ § 1 k.p.c. jest nieco odmienna od tego ogólnego pojęcia funkcjonującego na gruncie prawa materialnego i procesowego. Prawomocne orzeczenie jest niezgodne z prawem, gdy jest sprzeczne z niepodlegającymi różnej wykładni przepisami i z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35 i z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17). Przy ocenie więc, czy skarga jest oczywiście bezzasadna należy uwzględnić „obostrzone” pojęcie bezprawności orzeczenia w rozumieniu art. 424¹ k.p.c.

Wyrok Sądu Rejonowego został oparty między innymi na ustaleniu, że powód złożył w Prokuraturze Rejonowej w W. zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez jego siostrę i jej męża pozwanych E. Z. i A. Z. wskazując, że znieważają go, grożą mu, utrudniają korzystanie z lokalu mieszkalnego, stosując to wszystko w celu pozbycia się go z mieszkania, do którego mają wszyscy prawo. W dniu 26 lutego 2009 r. dochodzenie w tej sprawie o znęcanie się fizyczne i psychiczne nad W. D. zostało prawomocnie umorzone, wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego. Poza tym pomiędzy stronami toczyły się liczne postępowania przede wszystkim cywilne. Z uwagi na procesy cywilne i sprawy karne relacje pomiędzy stronami stały się wrogie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej znając orzeczenie Sądu, o wyrażeniu zgody na zamianę spornego mieszkania, na dwa małe złożył powodowi ofertę uzyskania lokalu, który wymagał remontu przy ul. K. w W. W. D. remont ten przeprowadził na własny koszt, który wyniósł 15 598,65 zł. Sąd pierwszej instancji wyrokiem z 8 kwietnia 2015 r. z tego tytułu zasądził od pozwanych na rzecz powoda tytułem odszkodowania tę kwotę, z ustawowymi odsetkami od dnia 15 lutego 2013 r. Uznał także, że pozwani naruszyli dobra osobiste powoda tj. nietykalności mieszkania oraz prawa do spokojnego zamieszkiwania i z tego tytułu zasądził na rzecz powoda zadośćuczynienie w kwocie 10 000 zł, z ustawowymi odsetkami od daty wyroku tj. od dnia 8 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy, zmieniając zaskarżonym skargą wyrokiem wyrok Sądu pierwszej instancji i oddalając powództwo w całości, dokonał odmiennych ustaleń

faktycznych, na nowo omawiając zgromadzony materiał dowodowy w sprawie. Ustalił że brak podstaw do stwierdzenia ażeby pozwani podejmowali wobec powoda bezprawne i zawinione działania naruszające dobra osobiste powoda. Ustalił także, że powód w gruncie rzeczy mieszkał w innym mieszkaniu od 2003 r., a do spornego lokalu przychodził i „pokazywał się, że mieszka”.

Sąd Najwyższy tymi ustaleniami jest związany (art. 424⁴ k.p.c.), co umknęło uwagi skarżącego. Na gruncie natomiast dokonanych ustaleń, wbrew zarzutom skargi zaskarżony wyrok nie narusza prawa w wyżej zasygnalizowanym znaczeniu. W szczególności Sąd drugiej instancji nie naruszył w kwalifikowany sposób powołanych przepisów procesowych; żaden z powołanych wyroków nie dotyczył dochodzonego w sprawie roszczenia odszkodowawczego, ani zadośćuczynienia opartego na podstawie art. 448 k.c. Do rozpoznania tego ostatniego roszczenia właściwy w pierwszej instancji był Sąd Rejonowy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2015 r., III CZ 10/15, LEX nr 1682211).

Pierwszy z zarzutów materialnych oparty jest na wizji stanu faktycznego zaprezentowanego przez powoda, a nie na ustaleniach dokonanych przez Sąd Okręgowy, co jest zabiegiem niedopuszczalnym. Przyjęcie, że brak adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy wydatkiem powoda na remont mieszkania zaoferowanego mu przez MOPS, a działaniem pozwanych nie narusza w zasygnalizowany sposób art 361 § 1 k.c. Sądy *meriti* nie stosowały art. 225 i w zw. z art. 224 § 2 k.c. i w zw. z art. 206 k.c., a stan faktyczny sprawy wykluczał ich zastosowanie. Nie mogło więc dojść do naruszenia tych unormowań.

Z tych względów na podstawie art. 424⁹ Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

jw